

דף כז.

עין משפט א.

יו"ד סימן שי פעיף א

א. השוחט את הבכור שלא ע"פ חכם אפי' הראהו לחכם אח"כ ומצא בו מום, הרי זה אסור בהנאה.^י
וה"ה בזה"ז אם לא הראהו לג' בני הכנסת.

דף כז:

עין משפט א.

או"ח סימן תצח פעיף ט

עיינ לעיל דף כו. עין משפט א.ב.ג.

עין משפט ב.

יו"ד סימן שיג פעיף א

א. אסור להטיל מום בבכור^ב, ואפי' לגרום לו מום כגון ליתן דבלה ע"ג אזנו כדי שיטלנה הכלב משם ויקטע לו אזנו. וכן אסור לומר לעכו"ם להטיל בו מום, ואם עשה בו מום בידים או בגרמתו אין שוחטין אותו על ידו עד שיפול בו מום אחר מעצמו. ואם מת המטיל בו מום אין קונסין את בניו אחרי^ל, אלא שוחטין על פי אותו מום שעשה או גרם אביהם לבכור.

י. ממשנה בכורות כ"ח ע"א, וכר"מ דהלכה כמותו בגזירותיו.

ואפי' הראהו אח"כ והוא מום מובהק וגלוי ג"כ אסור גזירה משום מום המשתנה לאחר מיתה. ט"ז.

כ. מברייתא בכורות דף כ"ז ע"א, ועיינ בח"ס הביאו הפ"ת אות א', אם בזה"ז האיסור הוא מן התורה או מדרבנן.

ל. שחכמים קנסו אותו ולא לבניו, ולפ"ז אם עברו ושחטו אותו, הבשר מותר לאחרים. ש"ך ס"ק ב'.

עין משפט ג.

אור"ח סימן תקיה פעיף ו

ז. בהמה שמתה ביו"ט, אם היתה מסוכנת מערב יו"ט מ' הרי זה מחתכה לכלבים, ואם לא היתה מסוכנת אפי' שהיתה חולה לא יזינה ממקומה משום מוקצה.³

עין משפט ו.

אור"ח סימן תקיה פעיף ו

עיינ לעיל עין משפט ג

עין משפט ז.ז.

אור"ח סימן תק פעיף א

א. אין קונים בשר ביו"ט בפסוק דמים⁴ כגון לומר לטבח תן לי בסלע או בשתיים, וכן לא יאמר לחבירו הריני שותף עמך בסלע, אלא מחלק להם כפי החלקים שדרך בני העיר לחלק בלא פיסוק דמים.⁵ והטבח מביא שתי בהמות ואומר לו זו כזו, ולמחר שמין הנשאר כפי שוויה וע"פ זה יפרע לו.

הגה: וי"א דדוקא ישראל לגבי ישראל מותר בכה"ג, אבל ישראל וגוי אסור⁶ אפי' באופן זה.

מ. דאז דעתו עליה להאכילה לכלבים, ב"י.

נ. ואם היתה בריאה בערב יו"ט אפי' לר"ש אסורה משום נולד. ב"י בשם הר"ן. אבל המ"א בס"ק ח' כתב דלמאן שמתיר מוקצה ביו"ט בהיתה בריאה ומתה מותר להאכילה לכלבים. ועיינ בכה"ח אות מ"ג דהשו"ע פסק כר"ש להתיר מוקצה חוץ מגרוגרות וצמוקים כמבואר בסי' ש"י, וביו"ט פסק להחמיר במוקצה כר"י כמ"ש בסי' תצ"ה ולכן פסק מר"ן השו"ע להחמיר בהיתה בריאה מערב יו"ט.

ס. ממשנה ביצה כ"ח וכדמפרש שם רש"י שזהו דרך מקח וממכר בדף כ"ז ע"ב, ואפי' להמנות על בהמה ביו"ט בלא פיסוק דמים לכתחלה אסור לעשות כן. כה"ח אות ה'.

ע. ובלא הגרלה ג"כ כדרך שעושים ביום חול, דגזירה שמא יבואו לידי מדה ומשקל ומנין.

פ. ודוקא בדבר שאין שיעור מקחו ידוע כגון בשר, אבל אגוזים וביצים ששיעור מקחו ידוע מותר גם לקחת מגוי ביו"ט אם אינו מזכיר לו סכום הדמים.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com